

koliv si musil uvědomiti, že tento význam by mohl míti jen pravoplatný odsuzující rozsudek proti V. K. jako obžalovanému z krádeže dřeva, že ho však nemá a nemůže míti rozsudek dokonce pravoplatný, v němž na jeho obžalobu pro ono obvinění bylo jen ve prospěch obviňovatele uznáno, že se mu o jeho obvinění podařil důkaz pravdy. O takovém rozsudku lze bez-trestně referovati jen tyto prosté skutečnosti, nelze však z něho samovolně vyvozovati dedukce v něm neobsažené, jak byly v inkriminovaném článku tvrzeny. Že takový — dokonce nepravoplatný — rozsudek nestačí k důkazu pravdy o tom, že soukromý žalobce spáchal krádež, uznává jistě sám obžalovaný, když se ho dovolal jen na důkaz okolností, pro které tvrzení zprávy o samém pachatelství krádeže mohlo býti důvodně považováno za pravdivé. Poněvadž však to byl rozsudek nepravoplatný a posuzoval především vinu tehdejšího pisatele obvinění proti soukromému žalobci a jen nepřímou soudil o činech tohoto, nemohl býti považován za důvodný a bezpečný podklad pro tak určitá pozitivní tvrzení obžalovaného, že soukromý žalobce ukradl dřevo a že je zlodějem. Mluví-li se konečně na konci článku o tom, že následkem rozsudku začne se v krátké době již dávno čekané jednání o očištění v m o č á l u mukačevské náboženské obce, je i tu ještě soukromý žalobce jako předseda náboženské obce mimo rámec onoho obvinění, jež se dovozovalo z rozsudku, viněn z dalších, blíže nepoznačených skutečností, které by odůvodnily proti němu jistě veřejné pohrdání, když se stav jimi způsobený může býti hanlivě nazván »močálem«. O tomto obvinění neprovedl obžalovaný ani důkaz pravdy ani důkaz ve smyslu § 4 zák. č. 124/1924 sb. z. a n. Poněvadž tedy obžalovaný, ač tvrdil o soukromém žalobci takové skutečnosti, pro které by proti tomuto, kdyby byly pravdivé, mohlo býti zahájeno trestní řízení, anebo pro které by mohl býti vydán veřejnému pohrdání, důkazy k beztrestnosti potřebné částečně vůbec neprovedl, částečně pak provedené důkazy nemohly mu býti základem, aby svoje, z nich samovolně dedukovaná tvrzení o zlodějství a krádeži dřeva, mohl považovati důvodně za pravdivá, nebylo zákonného podkladu pro přiznání beztrestnosti ani podle § 13 zák. čl. XLI:1914, ani podle § 4 zák. č. 124/1924 sb. z. a n. Důvod zmatečnosti podle § 385 č. 1 c) tr. ř. jest tudíž uplatněn bezdůvodně a zmateční stížnost byla v tomto bodě podle § 36 I. nov. k tr. ř. zamítnuta.

Čís. 4580.

Přečin podle § 14 č. 1 zák. na ochr. rep. patří k deliktům ohrožovacím.

Jsou-li dány náležitosti skutkové podstaty podle § 14 č. 1 zák. na ochr. rep., je tím zjištěno, že jednáním pachatelovým byl skutečně ohrožen obecný mír, aniž je třeba tuto okolnost v rozsudku zvláště vyslovovati nebo odůvodňovati.

K subjektivní skutkové podstatě přečinu podle § 14 č. 1 zák. na ochr. rep. se vyžaduje jen úmysl pachatelův pobuřovati veřejně nebo před více lidmi proti některému z právních statků v tomto ustanovení zákona uvedených, nikoliv i vědomí pachatelovo, že ohrožuje svým jednáním obecný mír neb úmysl k tomu směřující; nevyžaduje se t. zv. »dolus coloratus«.

Nejde o delikt pokračovací, — jehož pojem předpokládá, že několikeré přestoupení trestních zákazů tvoří jednotný právní celek, — nýbrž o sbíhající se delikty po rozumu § 265 tr. ř., uznal-li napadený rozsudek obžalovaného vinným samostatným trestným činem, jímž byl jen opakován stejnorodý trestný čin, jímž ho uznal vinným dřívější rozsudek.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1932, Zm I 818/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných Václava P-a a Anny P-ové do rozsudku krajského soudu v Klatovech ze dne 31. července 1931, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem rušení obecného míru podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatek podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že rozsudek zaujímá stanovisko, že ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochr. rep. stačí abstraktní ohrožení právního statku, proti němuž je tento přečin namířen. Tento právní názor je prý mylný. Ke skutkové podstatě tak zvaných deliktů ohrožovacích, k nimž prý náleží i přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky, vyhledává prý se po stránce objektivní, by došlo v konkrétním případě ke skutečnému ohrožení právního statku, proti němuž delikt směřuje, a by toto konkrétní ohrožení právního statku bylo v příčinné souvislosti s jednáním pachatelovým. Právním statkem ustanovením § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky chráněným je prý, jak vysvítá z nadpisu § 14 zákona, obecný mír. Podle toho bylo by prý lze spatřovati v jednání obžalovaných objektivní skutkovou podstatu přečinu, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými, jen, kdyby bylo zjištěno, že jednáním obžalovaných bylo přivoděno skutečné ohrožení obecného míru. Tato náležitost objektivní skutkové podstaty přečinu obžalovaným za vinu dávaného není prý rozsudkem zjištěna. Stížnosti nelze přiznati oprávnění. Stížnost má sice pravdu, pokud tvrdí, že přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky patří k tak zvaným deliktům ohrožovacím a že skutková podstata těchto deliktů předpokládá po stránce objektivní přivodění konkrétního ohrožení právního statku, proti němuž je delikt namířen, je však na omylu, pokud namítá, že rozsudek zaujímá stanovisko, že ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky stačí po stránce objektivní abstraktní ohrožení právního statku, proti němuž tento delikt směřuje, a pokud má za to, že skutečné ohrožení právního statku obecného míru není v tomto případě rozsudkem zjištěno. Nadpis § 14 zák. na ochranu republiky »Rušení obecného míru« vyjadřuje povšechnou povahu trestných činností v tomto § vytčených. Z tohoto nadpisu vysvítá, že zákon na ochranu republiky stojí na stanovisku, že již v každé jednotlivé trestné činnosti v tomto § uvedené, tedy i v činnosti pod čís. 1 tohoto § vyznačené, spočívá vzhledem k povaze této činnosti rušení obecného míru, t. j. skutečné ohrožení tohoto právního statku. Z toho

plyne, že, jsou-li dány náležitosti skutkové podstaty podle § 14 čís. 1 zákona na ochranu republiky, je tím také zároveň zjištěno, že jednáním pachatelovým byl skutečně ohrožen obecný mír, aniž bylo třeba tuto okolnost v rozsudku zvláště vyslovovati nebo odůvodňovati. Další námitka stížnosti s hlediska zmatku podle § 281 čís. 9 a) tr. ř., že se vyžaduje ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky t. zv. »dolus coloratus«, který není rozsudkem zjištěn, není rovněž odůvodněna. Stížnost je zřejmě toho názoru, že k subjektivní skutkové podstatě onoho přečinu nestačí pachatelův úmysl pobuřovati veřejně nebo před více lidmi proti některému z právních statků v § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky uvedených, nýbrž že se k ní vyhledává i vědomí pachatele, že ohrožuje svým jednáním obecný mír, a má zřejmě vzhledem k této další jí předpokládané náležitosti subjektivní stránky onoho přečinu za to, že se vyžaduje ke skutkové podstatě tohoto přečinu tak zvaný »dolus coloratus«. Zákon na ochranu republiky zaujímá sice, jak bylo již podotčeno, stanovisko, že již v každé jednotlivé trestné činnosti v § 14 tohoto zákona uvedené spočívá vzhledem k její povaze rušení, tedy skutečné ohrožení obecného míru, nevymezuje však trestnost činností v tomto § vyčleněných předpokladem, že si byl pachatel vědom toho, že ohrožuje svým jednáním obecný mír. V důsledku toho vyžaduje se ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky po stránce subjektivní jen pachatelův úmysl pobuřovati veřejně nebo před více lidmi proti některému z právních statků v tomto ustanovení zákona uvedených — že tento zlý úmysl obžalovaných je v rozhodovacích důvodech zjištěn, stížnost nepopírá —, nikoli však i vědomí pachatele, že ohrožuje svým jednáním obecný mír, nebo úmysl k tomu směřující. Právní názor stížnosti, že se vyhledává ke skutkové podstatě přečinu podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky t. zv. »dolus coloratus«, t. j. vedle úmyslnosti (»Vorsätzlichkeit«) ještě další obmysl (»Absicht«), je podle toho, co uvedeno, mylný.

Obžalovaný Václav P. byl rozsudkem krajského soudu v Plzni ze dne 31. března 1931, jehož obsah byl při hlavním přelíčení zjištěn, uznán vinným přečinem podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky, spáchaným tím, že pobuřoval dne 2. listopadu 1930 v N. veřejně proti demokraticko-republikánské formě československé republiky, a dále přečiny podle §§ 14 čís. 5 a 18 čís. 2 téhož zákona a za to odsouzen podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky se zřetelem k ustanovení § 267 tr. zák. a za použití §§ 266 a 260 b) tr. zák. do tuhého vězení na 3 týdny, zostřeného 3 posty. Tento trest byl rozsudkem vrchního soudu v Praze ze dne 19. května 1931 s vyloučením použití § 266 tr. zák. zvýšen na tuhé vězení v trvání 6 týdnů, zostřené každý týden postem. Napadeným rozsudkem byl obžalovanému P-ovi za přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky, spáchaný tím, že pobuřoval dne 7. listopadu 1930 v K. veřejně a před více lidmi proti státu pro jeho vznik a proti jeho ústavní jednotnosti a demokraticko-republikánské formě, vyměřen jako trest dodatkový trest tuhého vězení v trvání 1 týden, zostřený 1 postem, a to podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky za použití § 260 b) tr. zák. a se zřetelem k ustanovení § 265 tr. ř., k němuž bylo přihlíženo vzhledem k onomu trestu uloženému právoplatně

tomuto obžalovanému dřívějším rozsudkem. Zmateční stížnost napadá tento výrok rozsudku o trestu obžalovaného P-a zmatkem podle § 281 čís. 11 tr. ř., namítajíc, že přečin, jímž byl tento obžalovaný uznán vinným napařeným rozsudkem, tvoří s přečinem podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky, jímž byl též obžalovaný uznán vinným citovaným rozsudkem krajského soudu v Plzni, t. zv. »delikt pokračovací« (»fortgesetztes Delikt«), že tu tedy nejde o sbíhající se delikty, jak prý je má na mysli ustanovení § 265 tr. ř., že nalézací soud, vyměřiv obžalovanému P-ovi použitím § 265 tr. ř. dodatkový trest, porušil zásadu »ne bis in idem« a vykročil takto ze své moci trestní. Stížnost je zřejmě bezdůvodná. Nehledíc k tomu, že přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky, spáchaný obžalovaným P-em tím, že pobuřoval dne 7. listopadu 1930 v K. veřejně a před více lidmi proti demokraticko-republikánské formě státu, netvořil s přečinem podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky, jímž byl tento obžalovaný uznán vinným oním rozsudkem krajského soudu v Plzni, jednotný právní celek, jak jej předpokládá pojem deliktu pokračovacího (Altmann, Kommentar zum österr. Strafgesetz, str. 122 a násl., Finger, Das Strafrecht, 3. vydání, I. díl, str. 573 a násl., Liszt, Lehrbuch des deutschen Strafrechtes, 26. vydání, str. 352, Milota, Trestní právo hmotné, str. 72), nýbrž byl samostatným trestným činem, jímž byl stejnorodý trestný čin, jehož se obžalovaný P. dopustil podle onoho rozsudku krajského soudu v Plzni, opakován, přehlíží stížnost, že dodatkový trest, o nějž tu jde, byl nalézacím soudem obžalovanému P-ovi uložen pro přečin podle § 14 čís. 1 zák. na ochranu republiky, spáchaný nejen tím, že pobuřoval před více lidmi a veřejně proti demokraticko-republikánské formě státu, t. j. že se dopustil znovu téže trestné činnosti jako v případě, jehož se týká řečený rozsudek krajského soudu v Plzni, nýbrž též tím, že pobuřoval kromě toho před více lidmi a veřejně též proti státu pro jeho vznik a proti jeho ústavní jednotnosti. Vyměřil-li nalézací soud za tohoto stavu věci obžalovanému P-ovi se zřetelem k ustanovení § 265 tr. ř. onen dodatkový trest, nevykročil tím nikterak ze své moci trestní a nezatížil tím rozsudek zmatkem podle § 281 čís. 11 tr. ř., stížností uplatňovaným. Bylo tudíž zmateční stížnost zamítnouti jako neodůvodněnou.

Čís. 4581.

Předpis § 68 ve spojení s § 281 čís. 1 tr. ř. je právem formálním; neuvědomění si jeho významu jde na vrub obžalovaného.

Práva uplatňovatí jako zmatek čís. 1 § 281 tr. ř., že se rozhodování zúčastnil soudce podle poslední věty § 68 tr. ř. vyloučený, pozbyl podle poslední věty § 281 čís. 1 tr. ř. po případě obžalovaný, opomenuvší okolnost tu uplatňovatí, ač byl přítomen líčením, jichž se soudce ten zúčastnil.

(Rozh. ze dne 23. prosince 1932, Zm I 913/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 2. září 1931, pokud jím byli stěžovatelé vzhledem k tomu, že byli